

הת/25 - עיר הורדיםהיו"ר השר א. שרון:

הנושא הראשון שנעלה היום הוא נושא
עיר הורדים. אני מציע שנשמע את משה

מלר, שהוא מהוגי הרעיון.

מר מ. מלר:

לפני כחודשיים, עלו לאיזור זה בגליל
המערבי (מצביע על המפה) 1,500 איש.
אנשים אלה נענו למודעה בגודל של 2x5 ס"מ בעהון ו-3-2 כתבות רקע.
אותם אנשים, שאף אחד לא אירגן אותם, מהווים קצה קרחון של פוטנציאל
עצום לרצון לצאת מהנורמה המקובלת בצורת החיים שקיימת באוכלוסייה
הישראלית במרכז הארץ. הרעיון של עיר הורדים הוא רעיונו של סטף.

הרעיון הוא לנסות למצוא צורת התישבות

חדשה, שכמעט לא היתה קיימת עד היום מאז תחילת ההתישבות הציונית בארץ,
כשהדגש מושם על עיר בעלת אכות חיים ותכנון ברמה מתקדמת, עם תשתית
כלכלית, בעיקר תעשייתית, שתתחיל עם הקמת העיר. התכנית אומרת לא לבנות
מקומות דיור ולהביא אנשים שחייבים לבוא לשם ולאחר שנים להתחיל לחשוב
איך להעביר לשם תעשיות. זה צריך להיות חלק בלתי נפרד מהקמת עיר זו.

מקורות כוח האדם שיכולים להגיע לעיר

זו הם שלשה, והם אינם תיאורטיים, כי יש לנו כבר שלש קבוצות ראשונות.
מקור ראשון: תושבים ממרכז הארץ, בעיקר מהערים הגדולות: חיפה, ירושלים,
תל-אביב, כשהאיזון פחות או יותר שווה. מקור שני: תושבים חוזרים,
שרוצים לחזור ארצה או כבר חזרו ומתלבטים אם להשאר בארץ או לחזור
לארה"ב. מקור שלישי: עולים חדשים. מכל אחד ממקורות אלה יש פניות
חזקות וקיים פוטנציאל של כוח אדם.

מר מ. מלר:

אקרא קטע קצר ממכתב של אדם הרוצה

להצטרף לעיר זו, שהוא מכתב מאפייין:

"רעיון עיר הורדים נראה לי כחלום

מרענן במציאות הישראלית. לאחר שהיה של 8 שנים בארה"ב באיזורים היפים ביותר של מדינת קליפורניה, אינני יכול ואינני רוצה להתרגל לאיכות החיים הירודה בה אני נתקל בארץ. כמו כן אהנני מאוכזב ממקום עבודתי, אשר בו יחסי אנוש מעוררים וסובל מחסר חזון וחוסר תנופה. לאחר שנתיים בארץ, אני מוצא את עצמי מתגעגע לארה"ב. כאיש משפחה הנני חסר את איכות החיים וטיב הסביבה להם הורגלתי בארה"ב וכאיש מקצוע בתעשייה הנני חסר את העשייה והתנופה להם אג הייתי רגיל בארה"ב".

אנו מקבלים עשרות מכתבים ועם פעולת

פרסום, אנו יכולים להגיע למספר של יותר מ-10,000 איש, שיהווה פוטנציאל ראשוני שממנו תקום עיר זו.

רעיון זה עונה על שלש מטרות לאומיות

מדרגה ראשונה: (1) מנוף לפיזור האוכלוסיה; (2) ישוב הגליל; (3) אפשרות להניע תעשיות לאיזור זה, בעיקר תעשיות עתירות ידע ועתירות יצוא.

שלש מטרות אלה, בנוסף לפוטנציאל האנושי,

יכולות להשתלב למודל חדש, שיחן פריצת דרך בכל הנושא של הוצאת אנשים ממרכז הארץ ויצירת מוקדי התישבות חדשים באיזורים שונים של הארץ.

על מנת לתאר את האיזור, אני מבקשדב

יסביר בכמה מלים.

מר ד. צ'רנוברודה:

מדובר על גבעה שצופה על פני שמורת

הטבע של נחל יחיעם, שיש לה מבט טוב

על מישור חוף הים והיא מסתבכת במערכת דרכים בצורה זו: הכביש המסומן באדום (מצביע על המפה) הוא כביש ארצי עורקי, מקביל על גב ההר, מוצע בתכנית הארצית. זהו הכביש הקיים היום מנהריה למעלות ויקבל פיתוח של כביש ארצי. קיים כאן כביש איזורי פנימי, שמשרת מספר איזורים: געתון, עין יעקב, מעונה, תרשיחא ומעלות. אנו רוצים להסתמך אל כביש זה באמצעות סלילת כביש קצר של 2 ק"מ.

העיק המוצעת קרובה מאד למעלות ולתרשיחא.

המקום כאן הוא מרכז משותף, מיועד למעלות ולתרשיחא, כאשר האדמות שאנו נמצאים עליהן הן אדמות בבעלות מלאה של מינהל מקרקעי ישראל. אנו סמוכים מאד לאיזור התעשייה תפן, שנמצא כבר בבניה, רחוקים מרבסייה, איזור תעשייה מוצע שעדיין לא בבניה וסמוכים לכפ"חים מוצעים, שלפי האינפורמציה צריכים להיות מוקמים על שלש גבעות אלה (מצביע על המפה).

מר מ. מלר:

אנו מבקשים הקצאת האיזור של הר אשכר.

מדובר כרגע על 2,500 דונם, עם אפשרות

להתרחבות לאיזור שמסומן ב' או לאיזור שמסומן ג'. אנו מבקשים סלילת

קטע הכביש של 2 ק"מ ותשתית של קו חשמל ומים לאיזור. מנקודה זו

נוכל להמשיך להריץ רעיון זה בעזרה ובמימון של האנשים שיבואו להתישב

כאן.

היו"ר השר א. שרון:

מה בדיוק המרחק ממעלות?

מר מ. מלר:

שלשה קילומטר ממעלות.

היו"ר השר א. שרון:

מה אתם מבקשים בעצם?

מר מ. מלר:

אנו מבקשים את הקצאת השטח שבבעלות
מינהל מקרקעי ישראל וסלילת כביש של

א 2 ק"מ.

היו"ר השר א. שרון:

הקצאה תמורת חשלום? האם אתם באים
ואומרים לנו: תאחרו לנו שטח קרקע ואנו

עומדים לבנות עיר מכספי המשתכנים או משקיעים?

מר מ. מלר:

אנו מבקשים את שטח הקרקע הדרוש.

יש כמה רמות של השקעה שהממשלה משקיעה

למתישב בגליל. לעומת זאת, יש צורות התישבות אחרות. אני חושב, שזו

בהחלט צריכה להיות צורת התישבות, מבחינת הממשלה, זולה יותר מכל

צורות ההתישבות הקיימות בגליל. נושא התעשייה הוא נושא נפרד. לדעתי,

התעשייה כאן צריכה לקבל אותו עידוד, לפי קריטריונים של יצוא וקריטריונים

של איזורי פיתוח. אנו מדברים על כמה שלבים: שלב אחד, שהתעשייה שתוקם

כאן הסתמך על מפעלי האם בנהריה ועל המפעלים באיזור המפרץ. המפעלים

שצריכים לקום בעיר הורדים יושחתו על מכניקה ואלקטרוניקה ברמה גבוהה

והמקורות שלהם יהיו אותם מפעלים שנמצאים בנהריה ואותם מפעלים שנמצאים

באיזור המפרץ.

היו"ר השר א. שרון:

צא למה שלא תקומו כחלק ממעלות? מדוע

לא תקימו שכונה בתוך מעלות, תחת הראשות

של עיר זו? הרי אתם נוגעים ממש בגבול השיפוט של מעלות. האם יהיו

לנו שתי עיריות ומערכת חינוך כפולה? מה הנימוק לדבר זה? אני בטוח

שאפשר לקבל מקום במעלות ותהיו חלק מעיר זו, כשאפשר לשמור על כל מה

שאתם רוצים.

מר מ. מלר:

מעלות היא עיר עם הרבה בעיות. עובדה,

שבמשך 25 שנה לא הצליחה להגדיל את

האוכלוסיה שלה ולא הצליחה למשוך אליה תעשייה רצינית. הפוטנציאל האנושי שמוכן לבוא לנסיון ההתישבותי החדש הזה לא יבוא למעלות בשלב זה. אם יקום מודל של עיר חדשה, אני מעריך שמעלות לא תסבול מהתחרות חיובית זו, אלא להיפך, תצא נשכרת. אני יודע, שאותם אנשים המוכנים לבוא לנסיון התישבותי חדש זה לא יסכימו להתנתק ממקומותיהם ובאותה הזדמנות שהם רוצים להתישב בגליל לבוא ולפתור את הבעיה של מעלות.

היו"ר השר א. שרון:

לנוכח כל מה שמתרחש מסביב לנושא זה,

אולי אפשר להקים שכונה במעלות?

מר מ. מלר:

שכונה של מעלות זה אומר שצריך להסתגל

ולהשלים עם רמת השרותים ורמת המינהל

הציבורי והעירוני שמעלות מספקת. אותם אנשים המחפשים נסיון חדש

להתישבות לא יבואו למעלות, גם לא לשכונה נפרדת במעלות.

מר ר. וייץ:

לפני כשלוש שנים, באחת מישיבות ועדת

התיאום בין הסוכנות והממשלה, נדונו

בדיוק הבעיות שכאן החעוררו, שהן בעיות יסוד של הפיתוח העירוני בישראל,

בעית קליטת עולים, פיזור אוכלוסיה ובעית ישוב הגליל. אין ספק,

שהפתרון האמיתי של בעיה זו הוא בעיר ולא בכפר. הכפרים תופסים מרחב,

אך מבחינת גודל האוכלוסיה הפתרון הוא בעיר.

הצעתי אז לוועדת התיאום מספר רעיונות

מאד דומים - ואפילו שווים - לרעיונות שהועלו כאן ואמרתי, שאי אפשר

יהיה לפתור בעיות אלה בדרכים הרגילות של תכנון הערים בישראל, אלא

צריך למצוא מודל חדש. אז נתבקשתי ע"י ראש הממשלה ויו"ר הנהלת הסוכנות,

לא בתפקידי כראש המחלקה להתישבות, אלא כמתכנן, להקים צוות מקצועי

מר ר. וייץ:

ולהציע הצעה קונקרטיה. הקימותי צוות כזה של כלכלן, מתכנן ערים ידוע ומתכנן התישבותי. צוות זה צא עבד למעלה משנתיים וסיים בהצעה, שבעקרונותיה כולל גם את ההצעה שהובאה כאן. אני חייב לומר, שתוך עיבוד ההצעה נפגשתי עם סטף ואמיתי לו: בוא נשלב את הדברים. אנו עושים זאת בצורה שיטתית ואני חושב, שלרעיון זה יש מקום. אני רוצה שיהיה ברור, שמה שאני מציע זה לא כנגד רעיון זה, אלא להכניס את העניין למסגרות, שאפשר יהיה לבצע אותן ולא ליצור קונפליקט נוראי בין מקום חדש זה לבין מעלות.

הצעת הצוות מסתכמת בהקמת רובע, שאני קראתי לו "מעלות החדשה" והיא מבוססת על שלש תפיסות יסוד: קודם כל, תכנון כולל של העיר: תכנון כלכלי-חברתי-פיזי-ארגוני באופן סימולטני, בעת ובעונה אחת. הצענו מבנה חברתי מסוים לעיר, שדומה מאד למה שאתם מציעים, מבנה חברתי-קבוצתי, כלומר עיר שתעמוד על קהילות ושכונות שיהוו רובע שיהיה משולב במעלות. כי בלי זה לא נפתור בעיה יסודית של גודל והרכב האוכלוסיה ואי אפשר להחלים מבעיות אלה. אך יחד עם זאת, זה מאפשר לאלה שרוצים אורח חיים אחר ליצור צורת חיים ארגונית מבלי ליצור קונפליקט עם מעלות, לא קונפליקטים אוכלוסייתיים ולא קונפליקטים תכנוניים.

גמרנו את ההצעה קצת לפני הבחירות והגשתי אותה במקביל לסוכנות היהודית ולממשלה, אך אי אפשר היה כבר לדון בהצעה מסוג זה. היו לי מספר פגישות עם נשיא המדינה, שבאופן מיוחד התעניין בפרויקט זה. חיכיתי להזדמנות מתאימה להציג את הדבר בצורה שיטתית בועדה החדשה. היוזמה של סטף קדמה אך אני מציע את הצעתי לא כנגד הצעתו. אני בעד הרעיון שלו, אך יש צורך במיסוד העניין.

מר ר. וייץ:

אנו גם נתנו להצעה שלנו עוד מימד חדש,

שהוא חשוב ביותר. כולכם בודאי יודעים, שיש ויכוח גדול על דרכי הקליטה בישראל. בכך דנה ועדת חורב. ההצעה שלנו אומרת, שבטרם נבוא לעשות מהפכה גדולה בשיטות הקליטה, נבחן מהפכה זו של הקמת רשות סוכנותית-ממשלתית לא בכל הארץ, אלא במקום אחד ומהלקחים שלו נלמד ונעביר על כל הארץ.

תכנית זו הוצעה לעצרת הסוכנות למחשבה,

גם על שיטות קליטת העולים בארץ ומכאן להסיק על המבנה הארגוני הדרוש לשיטת קליטת העולים. על כן גם הצענו בהצעה שלנו הצעה ארגונית ושתוף פעולה בין הסוכנות, הממשלה והמתישבים.

החוברת המוגשת לכם היא תמצית של עבודה

מרובה ביותר. שלחתי חוברת זו לסטף. הייתי רוצה לאחד את הכוחות. אני שוב אומר, שביסודו של דבר אני בעד הרעיון, כי אני חושב שזה רעיון טוב וחשוב. יש בנושא זה לי שב שני הדורים חשובים: (א) המיקום, גם המיקום המוצע כאן עוד לא גמור. אני חושב שצריך למצוא מיקום שיחאים למעלות מצד אחד, לרעיון מצד שני ולמערך האיזורי-כפרי מצד שלישי. וזה ניתן ללא קושי אם כל הצדדים ישבו יחד. (ב) אני מציע מיסוד של רעיון זה עם פתיחת פתח ליוזמה הפרטית, שהיא צריכה להיות המניע העיקרי של כל הרעיון, אך יחד עם זאת עם מיסוד של כל הגורמים הנוגעים בדבר: הממשלה מצד אחד והסוכנות מצד שני.

על כן אני מציע שרעיון זה, שהוא רעיון

חשוב ביותר, יבחן ע"י ועדה, הן מבחינת מיקומו, הן מבחינת מבנהו ובעיקר מבחינת מיסודו. אני אז אמרתי, שכפי שיש מחלקה להתישבות כפרי צריך להקים מחלקה להתישבות עירונית, אך לא יצא מזה דבר.

מר ר. וייץ:

אני מציע, עקרונית, להתיחס בחיוב
לרעיון ומעשית, להקים ועדה תיאום, שתוך מספר שבועות תביא בפנינו
הצעה מוסכמת מכל הצדדים.

היו"ר השר א. שרון: אני רוצה לשאול: מה דעתך שבאה קבוצת

אנשים ואומרת אנו רוצים לבנות עיר
ביוזמתנו ובכספנו ואנו רק רוצים שהממשלה תאחר לנו את השטח. האם
למישהו יש התנגדות לדבר זה?

מר ר. וייץ: לא, להיפך. אם הכוונה להקים עיר עצמאית,

שיש לה כוח צמיחה, שתהיה חי הנושא את
עצמו בטווח מתקבל על הדעת, נניח 10 שנים, אז זה אצ סדר גודל ואפשר
להגיע למשהו בסביבות 20,000 נפש לפחות. כי אם יתחילו ולא יגמרו,
זה יפול למעמסה נוראית על הציבור בישראל. אינני חושב שבגליל יש
מקום לעוד עיר עצמאית אחת וכל פתרון בגליל צריך להיות צמוד לערים
הקיימות ועל כן לא הצענו עיר חדשה, אלא בסמוך למעלות. אך הצעתנו
אינה נוגדת את היוזמה הזאת. התכנית, כפי שהיא מתוכננת כאן, היא
כזאת שאפשר לבוא ולומר: הנה לכם איזור שיש לו עצמאות מסוימת, שאתם
רוצים אותה. קחו איזור ותקימו מקום לאלף משפחות. אך זה לא יהיה
משהו נפרד, זה לא יהיה משהו שאם לא יגיע עד הסוף יפול למעמסה, אלא
זה יהיה חלק מחאגיד עירוני, שהוא בר זכות קיימא, מבלי לבלום את
היוזמה הפרטית. זו ההצעה שלי.

היו"ר השר א. שרון: ההצעה שלך יכולה להתבצע במקום שהם

מציעים?

מר ר. וייץ: לא. גם להם אינני מציע עכשו לאתר מקום.

אני מציע להקים ועדה, שתתאם זאת עם מעלות

מר ר. וייץ:

מצד אחד ועם ההתישבות הכפרית מצד שני. גם ההצעה שאני מציג אינה מתואמת מספיק. אך אם נקים ועדת תיאום מתאימה, היא תציע, בלי קשיים, הצעה שלא תעורר את חמתם של תושבי מעלות ותוכל, בכללי התכנון המקובלים, לתת אפשרות לנסיון של קבוצה יוזמת.

היו"ר השר א. שרון:

מי צריך להיות בועדה כזאת?

מר ר. וייץ:

נציגי משרד השיכון, המחלקה להתישבות, משרד הפנים, משרד המסחר והתעשייה, משרד הבטחון ובא כח היוזמים. ועדה כזאת, אם תציב לה זמן, תוכל למצוא מוצא. אני שוב חוזר ואומר, אני בפרוש בעד הרעיון, כי הוא טוב וחיובי, אך הוא צריך להיות מתוכנן וממוסד.

מר מ. קרונה:

מה הסמכות של ועדה זו לגבי בניה ערים? זו הפעם הראשונה שאני שומע על התישבות

עירונית.

היו"ר השר א. שרון:

קודמי, השר גלילי, דאג לסמכויות מאד רחבות לוועדה זו ועוד בעבר נקבע, שכל ישוב חדש יובא לדיון בועדה זו. כתוב: "הועדה תקבע הקמת ישובים חדשים, כפריים ועירוניים, כולל האחזיות נח"ל בארץ ישראל (משני עברי הקו הירוק)"; כך שאנו פועלים עוד בתוקף הסמכויות שהעניקה הממשלה הקודמת

מר מ. קרונה:

מי הם אלה המציעים להקים את עיר הורדים?

היו"ר השר א. שרון:

דינם בנושא זה כדין כל גרעין התישבותי. אנו עומדים היום בלחץ של עשרות גרעיני התישבות שונים, לפעמים אפילו משונים, וזה דבר לגמרי טבעי.

מר ר. וייץ:

מתמיד שיתפנו את המתישבים במלאכת
ההתישבות. זהו כלל שהוכיח את עליונותו

ויעילותו.

השר ג. פת:

נושא עיר הורדים הגיע גם אלי ואני
מברך על היוזמה. אנו צריכים למשוך

יהודים לגליל ואם רעיון זה ימשוך עוד 500 משפחות לגליל - יבורכו
על כך. הבעיה היא אחרת לגמרי. האם הקרקע הועמדה לרשות פרויקט
זה ע"י מינהל מקרקעי ישראל?

היו"ר השר א. שרון:

לא, אנו עוד בשלב מוקדם. החלטה כאן
יכולה לקבוע אם הקרקע תועמד או לא.

השר ג. פת:

ההחלטה לא חייבת להתייחס דוקא לשטח זה.
אם אנו מחליטים עקרונית ללכת ליוזמה
כזאת, יכול להיות שצריך לאתר שטח במקום אחר. אמרתי ליזמים, שבמדה
ומדובר בשטח זה, אנו רואים זאת בחיוב, אך ורק אם יהיה על גבול שטח
השיפוט של מעלות, על מנת שבבוא היום זה יכול להיות מסופח לשטח השיפוט
של מעלות. אני לא מציע להקים שתי ערים, האחת על יד השניה, ואחר כך
נעמוד בפני הבעיה איך לאחד את שתי הערים, כמו רמת-גן וח"א למשל.
אמרתי לסטף, שאני לא מציע ליצור תדמית לא מדויקת - אך היא נוצרת -
של מדיניות "אפרטהייד" בגליל. אני מקבל את התגובות של אלה שבאים
ואומרים לי אל תתמוך ברעיון זה. אינני אומר שזה מוצדק, אך נוצרת
תדמית כזאת, שחושבי עיר זו אינם רוצים להיות מעורבים עם תושבי מעלות,
שעד היום נמצאים בחחתיית שכבת האוכלוסיה הישראלית. אינני מצדיק טענה
זו, אך נוצרת תדמית לא רצויה של "מדיניות של פערים". לכן, לא הייתי
תומך בהקמת עיר כזאת על שטח השיפוט של מעלות, עם תעשייה נפרדת ובחי
ספר נפרדים. אני מדבר היום על עיר ורדים מבחוץ, שיכולה בבוא היום

השר ג. פח:

לאחר שתקום ותתפתח, ליהפך להיות חלק ממעלות. היזמים מבקשים תשתית שונה לחלוטין - תשתית של עיר נפרדת, עם בתי ספר נפרדים ועם תעשייה נפרדת. הם לא מתכוונים להקים מין פרבר. השאלה היא מה יהיה בעתיד.

לפיכך, אני חושב שמן הראוי למנות ועדה

ואני מציע שועדה זו לא תהיה כל כך רחבה. צריכה לקום ועדה של לא יותר מ-4 חברים, אשר קשורה לעבודת ועדה זו והייתי מציע כחברים בוועדה את צבן, אורי, אבני ורביד. ועדה זו תלמד את הנושא באופן יסודי ותציע לנו הצעות.

מר ש. רביד:

אני רק רוצה לומר לגבי חכנית המחלקה

להתישבות בתפן. אנו עוסקים יותר משנתיים

עם המינהל בבעיות ריכוז קרקע באיזור זה והבעיות הן קשות מאד. האיתור המוצע כאן הוא אחד האיתורים היחידים שנמצאים בבעלות המדינה ולמעשה, מתוכנן עליו כיום ישוב כפרי, שעבודות ההכשרה של הקרקע נעשות כבר. התפישה שלנו אומרת, שבאיזור זה יש מקום או לישובים כפריים או לעיר, אך עיר אחת.

אנו בהחלט גורסים, שיוזמה זו צריכה

לשמש מנוף לביטוי פרטי ולאפשר צמיחת מעלות. מעלות ותרשיחא מהוות עיר אחת ומעלות ועיר הורדים יהיו שתי ערים נפרדות. זה לא ילך. תהיינה התנגשויות על רקע מה שאמר שר הבינוי וגם אם הרצון הוא מוצדק, קשה להסביר לחושבי מעלות מדוע הוקמה עיר הורדים. אחרת הדבר כאשר מדובר על ישובים כפריים סגורים, שמתכונת החיים שלהם לגמרי שונה. בסמיכות כזאת למעלות, נראה לנו שאין מקום לעיר נוספת, אלא צריך לקדם את הערים הקיימות ואת המרחב לתפוס ע"י כפרים הרבה יותר מצומצמים, שבהם בעיות הבעלות על הקרקע, בגלל היקף הישוב, הן הרבה יותר קטנות.

מר ח. צבן:

היזמה החיובית של היזמים צריכה

להתקבל בברכה ושומא למצוא את הדרך

איך, לטווח הארוך, זה יהיה לתועלת כולם.

יש ועדה שמכינה את הדיונים, שבה חברים

נציגי כל המשרדים הנוגעים בדבר. אני מציע שלועדה זו נצרך את נציגי

היזמים ונגיש הצעה.

השר ג. פת:

אני מציע לקבל אצא הצעה זו.

מר ר. וייץ:

אני מצטרף להצעה זו.

האלוף א. טמיר:

אני מצטרף להצעת שר הבינוני ואני חושב

שצריך להיות גם נציג שלנו.

היו"ר השר א. שרון:

אתם מיוצגים בוועדה זו.

ברור לי, שהצעת החברים בוועדה לא באה

לדחיה, אלא לנסות לממש חכנית זו. אני עצמי מוצא כאן בעיה קשה. מצד

אחד, אנו מכירים את המציאות. אינני מאמין היום, לצערי, שאפשר למשוך

ציבור רחב למגורים במעלות. יתכן שהחששות של הציבור מוגזמים, אך זהו

המצב העובדתי. אנו לא מצליחים למשוך מתישבים לא למעלות ולא לשלומי.

יש לנו בהחלט עניין ליהד את הגליל - צריך לדבר בנושא זה באופן ברור

לחלוטין. הבעיה בגליל היא בעיה חמורה ביותר. מצד אחד יש בעיה

שיהודים אינם רוצים לבוא לגיל ומצד שני, קיימת הבעיה של ישוב הגליל

בכל חומרתה. אני מאמין שאפשר היה לתת תנופה לעניין זה בדרך חדשה של

התישבות - ועמדתי בנושא זה ידועה לכם. דיברתי על כך בארה"ב וגם

היו"ר השר א. שרון:

בארץ ואמרתי: לישראל יש ענין להקים עיר חדשה במקום מסוים בגליל. זהו השטח הנתון וזה גודל האוכלוסיה שאנו רוצים להגיע אליו תוך כמה שנים. קחו תבנו עיר זו ביוזמתכם ובכספיכם. אינני מאמין שאפשר היום לתת דחיפה רחבה, אלא אם נלך בדרך זו. כאן נוצר קונפליקט בין גישה זו שלי לבין הרצון להקים כאן מין עיר חדשה, אשר מרוחקת שני ק"מ מישוב קיים. אני כבר אומר, שלי זה יראה קשה מאד. אינני רוצה כבר לקבוע לוועדה שתשב מה עמדתי, אך שיהיה ברור. אינני מאמין שאפשר יהיה לבנות עיר חדשה במרחק 2-3 ק"מ מעיר נוכחית ולהגביל אותה לציבור מסוים. זה בלתי אפשרי ולא יעמוד במבחן של החיים בארץ. יחד עם זאת, אני מאמין שבדרך זו אפשר להביא להקמת ישובים חדשים.

לכן, הפתרון בעיני יכול להיות באחת מהדרכים הבאות: או ללכת בכלל למקום אחר, או ללכת בדרך האומרת שכאן חוקם קהילה, או רובע, שנהנה מאוטונומיה מסוימת בתוך התחום הזה, אך הוא קיים בתוך העיר עצמה.

מר ד. צ'רנוברודה: אני חושב שיש ברעיון זה תופעה חיובית, ואילו אתם מסתכלים על הצד השלילי. התופעה החיובית היא שקבוצה וולונטרית יוזמת מעונינת לגור בגליל.

מר מ. קרונה: מי הקבוצה?

היו"ר השר א. שרון: קבוצת אזרחים שנושמה.

השר ג. פת: מדוע היא פחותה בחשיבותה מקבוצה מפלגתית שקמה?

מר מ. קרונה:

לא אמרתי זאת, אך אני רוצה לדעת אם
קבוצה זו היא חברה, שותפות, אגודה,

קבוצה מפלגתית?

מר מ. מלר:

הקבוצה היוזמת היא אלף משפחות, אשר
התלכדו סביב הרעיון, שסטף יזם אותו
לפני מספר שנים. השמות והכתובות של משפחות אלה נמצאים אצלנו וכל
מי שירצה נוכל להעביר לו רשימות אלה. אי אפשר לחלות על קבוצה זו
שום כותרת מפלגתית ושום זרם התישבותי קיים. אלה אלף משפחות שמוכנות
היום לצאת ממרכז הארץ ולבוא לגליל.

רענן חזר ואמר ארבע פעמים, שהוא תומך

ברעיון, אך בדרך שלו. מההיכרות שלי עם אנשים ששותפים בקבוצה זו,
אם נלך לפי הצעת רענן, מעלות תשאר באותו גודל כפי שהיא היום ואנשי
הקבוצה ישארו באותו מקום שהם נמצאים בו היום.

מר ר. וייץ:

אני מקבל על עצמי להפגש אתכם ולשכנע
אתכם.

מר מ. מלר:

יש כאן שני דברים עקרוניים. אם בשביל
לישב את הגליל יש מקום אצאא לעיר בגליל -
ורענן אמר לא. זו החלטה עקרונית שצריכה ליפול. דבר שני הוא איתור
השטח ועל כך אפשר לדון. מדובר במשפחות שרוצות לעשות מבצע התישבותי,
ביוזמה פרטית. יש מטרה לאומית ויש שטח ריק שצריך למלא אותו. התישבות
כפת"ית לא תהיה הדרך שתמלא מקום זה ביהודים.

מר ד. צ'רנוברודה:

אני רוצה שתשימו לב לנקודה זו, שאותה חבורה יוזמת בס"ה מתקרב למעלות. זו

אינה קבוצה שמתנכרת לבעיותיה של מעלות. אך היא רוצה לשמור על אוטונומיה קהילתית ואין סגירות כלפי מעלות.

מר א. ביידיץ:

אני רוצה להסב את חשומת לב יו"ר הועדה,

שאיזור זה היה, בחצי השנה האחרונה, נושא

לתכניות התישבותיות מגוונות, בין היתר גם למרכז עירוני דרוזי והתישבות כפרית. סמכויותיה של הועדה הן ברורות וכתובות, אך צריך להיות ברור, שהחלטה שמתקבלת כאן היא נושא לועדה לתכנון ובניה וכל עוד לא אושרה התכנית שט, בל יעשו מעשים בשטח, כי בינתיים נוצרות עובדות.

היו"ר השר א. שרון:

אני רוצה שהועדה המכינה - שמתוכה יש

לקבוע איזה שהוא הרכב - תתישב מיד ותקבל,

ראשית כל, החלטה עקרונית אם יש בכלל מקום לעיר נוספת בגליל ואם כן, היכן. נושא שני צריך להיות: אם אין מקום לעיר נוספת, איך ניתן בכל זאת לממש את משאלת קבוצה זו, שבעיני היא משאלה מאד חיובית, בצורה כזאת שאפשר יהיה לבצע אותה מבחינה ציבורית מצד אחד, ומצד שני תאפשר את היתרונות עליה מדברים.

אני מבקש להזמין את נציגי הקבוצה

ואני מציע, שבעוד שתי ישיבות תבואו עם ההצעה המלאה. אני פונה ליזמים, מאחר ויש לנו עניין רב ברעיון, שינסו גם א הם לחפש דרך של פתרון. מאחר ווייץ עצמו אינו יושב בוועדה, אני מציע לממש את בקשתו ולקיים פגישה אישית איתו, כדי שאפשר יהיה להגיע למצב כזה, שהכל יהיה מוסכם על דעת כולם.

מ ח ל י ט י ם :

א. להטיל על המטה שפועל על יד יושב ראש הועדה להתישבות לבחון את ההצעה להקים עיר ורדים בגליל; הועדה תשקול עקרונית אם יש מקום להקמתה של עיר נוספת בגליל - ואם כן, היכן.

אם הועדה תגיע למסקנה כי אין מקום לעיר נוספת, כאמור לעיל - תשקול, כיצד לממש את משאלתה של קבוצת יוזמי עיר הורדים.

הועדה תביא בהקדם את הצעותיה לועדה להתישבות.

ב. ראש חטיבת ההתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית יפגש עם יוזמי עיר הורדים בענין הצעתם להקמת העיר.

הח/26 - קדש בתע - מאחזהיו"ר השר א. שרון:

ישנם כמה נושאים, שצריך לקבל עליהם
החלטה. אני מבקש מראש הרשות לתכנון,
המשותפת להסתדרות הציונית ולמשרד החקלאות, להציג את הנושאים.

מר ח. צבן:

אני עומד להציג סיכומים, לאחר הדיונים
של הועדה המכינה, בהשתתפות כל נציגי
המשרדים הנוגעים בדבר. נתחיל בקדש ברנע.

ועדת השרים הקודמת קיבלה החלטה, להקים
בקדש ברנע מחנה עבודה, על התוואי הצפוי מימית לאילת, כאשר נעשות כבר
פעולות תשתית, עם קידוח מים ופעולות נוספות, על מנת לאפשר פיתוח
והתישבות במקום. הוחלט להקים מחנה עובדים וכמו"כ הוחלט להקים מאחז
צבאי, שכבר קיים במקום. ישנו גרעין של תנועת המושבים שהתארגן
לצורך זה. אלה בחורים יוצאי סיירות צנחנים ומטכ"ל, שמחכים כבר קרוב
לשנה להקים אותו מחנה עובדים.

אנו מציעים לבצע את ההחלטה להקמת מחנה

עובדים, בתנאים הבאים: הצמדות לשתי הקיימת של מאחז צה"ל, תעסוקה
במחנות צה"ל וכיצוע הוראה של תפיסת שטחים, על מנת למנוע השתלטות של
הבדואים מסביב ותוך העמדת בחינת הנושא התקציבי, שאפשר יהיה לבצע את
העניין.

מר מ. ריבלין:

אם היתה כבר החלטה, מדוע מביאים זאת שוב?

היו"ר השר א. שרון:

אם יש נקודות רגישות, אני מציע להביא
זאת שוב לוועדה.

מר ר. וייץ:

אני תומך בהקמת מחנה העובדים.

מר ש. אבני:

אני רוצה לדעת מה המחשבה העתידית למקום

זה. בדרך כלל, למחנה עבודה ישבציבור

תדמית שלילית, כמו במעלה אדומים, שהבקורת היא איומה. יכול להיות,

שהפרטים נבדקו ואני אומר זאת מתוך חוסר ידיעה, אך הייתי רוצה לשמוע

מה המחשבה העתידית - האם זה ישוב כפרי או גרעין לשוב עירוני?

היו"ר השר א. שרון:

אנו נמצאים שם כרגע בתהליך של קידוח.

יש לנו בהחלט סיכויים למצוא כמויות

מים. יכול להיות שנגיע למצב, שנמצא כמויות מים גדולות מאד באיכות

טובה. כל זה נמצא כרגע בביצוע.

מר ש. רביד:

מוצע שהמקום יקרא מחנה עבודה, כי הכוונה

היא שבשלב הקרוב, שבודאי ישחרע על פני

שנתיים, תעסוקת האנשים תהיה במחנות צה"ל בסביב, ולא ביצירה עצמית.

התשובה לגבי פרוגרמה חקלאית תוכל להנחן אא אך ורק לאחר שנדע כמה

מים יוותרו לנו מהקידוח ליעוד חקלאי. לכן, קשרנו את היכולת שלנו

לטפל במאחז זה בהבטחה של צה"ל לתעסוקה. היות וקיימת הבטחת לתעסוקה

וקיימים אנשים שרוצים לשבת במקום, אנו רואים במחנה העבודה שלב זמני.

מר ע. גדור:

יש סיכוי שיהיה שם ישוב חקלאי, אם

הקידוח יתן את המים והנתונים יראו שיש

מקום לישוב. יכול להיות שלא ימצאו שם מים, אך יש במקום פיתוח צה"לי

כזה, שיאפשר הקמת מרכז אזרחי. נושא זה לא ברור בינתיים, אך מכיון

שגרעין אזרחי מחכה כשנה, אמרנו שיהיה מעין מצב ביניים, שנקרא לו

"מחנה עובדים".

מר ר. וייץ:

נקרא לזה "מאחז".

מר ח. צבן: אם נסתכל על מה שקורה כאן: שדה בוקר, מצפה רמון וישוב זה, הרי חזונו של בן-גוריון על ישוב הנגב מתחיל לקרום לא רק עור, אלא גם גידים.

מר ש. אבני: אני בהחלט תומך ברעיון זה, אך אני חושב שחיוני, במקביל לבדיקות החקלאיות, להשקיע מחשבה על איזו שהיא ריקמה עירונית ופה לצה"ל יש תפקיד מרכזי. אינני מאמין, שלאורך זמן אפשר להחזיק את הגרעין הזה במחנה עובדים. לכן אני מציע, שמקביל לבדיקות החקלאיות, תהיה גם בדיקה של אפשרות העברת מפעלים צה"ליים.

האלוף א. טמיר: מחוכנן במקום בסיס צבאי ענק.

מר ר. וייץ: אולי אפשר לבקש מהרשות לנסות לבדוק רעיון של תכנית עירונית.

מ ח ל י ט י ם:

לאשר מאחז בקדש ברנע; בשלב ראשון יתישב המאחז במחנה הנח"ל בקדש ברנע - וזאת לפי החלטת היושב ראש הקודם של הועדה להתישבות.

הח/27 - דהריה - מאחז של הנח"ל

מר ח. צבן: לגבי דהריה-יחיר - ירושלים, באר-שבע, ערד - זה הרקע ודרך חברון, קריית ארבע גוש עציון, האיזור שנמצא בין אמציה ולהב, במרחק של 35 ק"מ על גבול הקו הירוק, נמצא מזה שנים במצב פתוח ותנודות של עדרים משני צידי הקו הירוק, שמתנחלים ומסתובבים כרצונם. יוסף וייץ ז"ל יזם את הקמת יחיר, מצפה יערות ואלפי דונמים מיוערים בתחומי הקו הירוק עד 1967 ולאחר 1967 תוספת שטחים מסביב משני עברי הקו הירוק. אך אין כאן יהודים והאיזור כולו נמצא בהתנחלות פראית עד כדי כך, שתושבים מיאטץ וסמוע, מעבר לקו הירוק, מעבדים שטחים בתוך הקו הירוק, בתחומי מדינת ישראל, ולא בכדי הזכרתי את הקו: ירושלים-קריית ארבע-באר שבע-ערד.

לכן אנו ממליצים לפני הועדה לאשר הקמת

מאז צבאי במשטרת דהריה, אשר נמצאת בין חברון לבאר שבע, ע"י גרעין של תנועת השומר הצעיר, אשר בעתיד הרחוק יותר יהווה ישוב, אשר ישלים את משבצת הקיבוצים להב ודביר. משמעות החלטה על מאחז צבאי, שאנו מתחילים בתכנון על מנת לאפשר ישוב קבע באותו איזור מעבר לקו הירוק ועיבוד שטחים משני הצדדים של הקו.

למה מאחז ולא היאחזות?

מר ש. אבני:

זה כמו היאחזות.

מר מ. ריבלין:

לקיבוץ הארצי יש היום שם את בית קמה

היו"ר השר א. שרון:

ואת שובל, להב ודביר. על מנת שאפשר

יהיה להעמיד גוש, צריך שיהיו שם עוד שני ישובים. הקרקעות מרביתן

בודאי יהיו מעבר מזה שלנו של הקו הירוק והכוונה היא לשים שם סכר

להשתלטות על עשרות אלפי דונמים של קרקע, אשר נמצאים מצד זה שלנו

של הקו הירוק, ע"י תושבים של דרום הר חברון.

מר ע. גדור:

מה שהקיבוץ הארצי רוצה זה היאחזות נח"ל. אך היות ותהליך ההקמה מצריך לפחות שנה, הם הביעו נכונות להשתכן זמנית במשטרת דהריה, שעוברת מיד לרשות צה"ל. בתוך המשטרה אי אפשר להקים היאחזות, אלא מאחז זמני, עד שתהיה היאחזות; או שיקימו את ההיאחזות, או שיקימו מיד את ישוב הקבע.

מר ר. וייץ:

אני מציע שמהמאחז יעברו ישר לישוב קבע.

מר ח. צבן:

כלכלית, כשהישוב יתפתח, הוא יאומץ ע"י קיבוץ להב.

מ ח ל י ט י ם:

- א. להקים מאחז זמני של הנח"ל במשטרת דהריה;
- ב. במקביל לנ"ל, להטיל על חטיבת ההתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית לתכנן את ההתישבות באיזור: להב-יתיר-דהריה.

הח/28 - יתיר - מאחזמר ח. צבן:

כפי שציינתי, קיים מצפה יערות ושטחים שמיוערים בקנה מדה רחב ובוסתנים שנטעו ע"י הקרן הקיימת. בקיצור, ארץ חמדה יוצא מן הכלל יפה, שבעתיד תשמש גם לתיירות.

לגוש אמונים יש גרעין של 15-20 משפחות, אשר רוצה להתישב במצפה היערות ולהתחיל להקים שם חיים אזהחיים, לעבוד בקרן הקיימת בעבודות יעור ולהעלות עדרי בקר וצאן ובצורה איטית ומסודרת להתפתח למצב שבו תחזור השליטה היהודית למקום. את מקום ישוב הקבע שלהם, היו רוצים לראות מעבר לקו הירוק, כי מצפה היערות הוא בתחום הקו הירוק.

הגרעין קיים והוא דרוך ליציאה. בועדה המכינה, קצת חששנו מהעניין, כי מבחינת בתי הספר, המקום מרוחק מאד. יש אמנם כביש, אך מכאן להגיע לבאר שבע או לקריית ארבע זה דבר מסובך. יש בעיות שנצטרך לעמוד בפניהן. אך הגרעין נחוש בדעתו והוא יודע את התנאים. פרטים נוספים נמצאים בידי מאיר שמיר.

היו"ר השר א. שרון:

באיזור היערות עצמו אין חדירה לתחומנו אך לעומת זאת, בשטחים של תל-קריות, הנמצאת מזרחה ליערות, האיזור פרוץ ויש 20,000 דונם קרקע, שמתוכם כ-5,000 דונם היא אדמה חקלאית, השאר אדמות טרשים ומרעה, שעליהם השתלטו ערבים מיאטפ. צריך להיות לגרעין ברור לחלוטין, שהם צריכים להכנס לעיבוד השטחים האלה.

מר מ. קרונה:

האם זה קיבוץ או מושב?

מר ח. צבן:

הם לא מושב ולא קיבוץ, אלא ישוב
קהילתי. המחלקה להתישבות החלט בבדיקה

העניין ובדרכי הטיפול. זהו נוסח חדש של התישבות.

היו"ר השר א. שרון:

לדעתי, אנו נעמוד חוץ זמן קצר במצב,
שגוש אמונים יופיע כתנועה התישבותית.

לנו גם קשה לעסוק עם כל גרעין בנפרד.

מר מ. ריבלין:

לגבי יתיר - עמדחנו חיובית.

מ ח ל י ט י ם:

בהתאם להחלטה מס' 362(הת/6) של הממשלה מיום י"א בשבט תשל"ז
(30.1.77) לאשר הקמתו של מאחז ביתיר, שיעסוק בשלב ראשון בעבודות
ייעור ביוזמת הקרן הקימת לישראל.

הח/29 - חורון ד' - ביצוע החלטה מס' 589 (הח/9) של הממשלה מיום י"ג
באייר תשל"ז (1.5.77)

מר ח. צבן: חורון ד' נמצאת בין ת"א לירושלים,
בכביש המוליך לרמאללה. מבוא חורון,
כפר רות ובאר טל כבר אושרו ונמצאים בהקמה. בח' אפריל אושר בוועדת
השרים הישוב חורון ד'. היתה הערה של משרד הבטחון לשקול אולי אפשרות
שלא להקים את חורון ד', אלא לחשוב על התקדמות לשטח בישוב עירוני
גדול יותר.

חורון ד' הוא כפר תעשייתי של תנועת
פועלי אגודת ישראל. אנו רואים חשיבות בכך, שמבוא חורון, שעלבים,
מבוא מודיעין וחורון ד' יצרו גוש של תנועה התישבותית של פאג"י, עם
כל התשתית שהם זקוקים לה, ביחוד מהבחינה החינוכית.

הגרעין קיים והוא צריך לעלות על השטח
בשבועיים הקרובים. אנו מביאים להחלטת הוועדה המלצה לבחון את העניין
בחיוב, כלומר לא לעשות חשיבה מחדש בעניין, כדי שאפשר יהיה להקים את
הכפר התעשייתי לאלתר.

היו"ר השר א. שרון: פאג"י היא תנועה קטנה, שיש לה 11 ישובים.

יש להם ריכוז של מספר ישובים באיזור זה:
שעלבים, מבוא מודיעין ומבוא חורון. הם פנו בעבר בבקשה להקים שם ישוב
ויש החלטה קודמת לכך. הפניה היחידה שלא בוצעה היתה שלהם. מאחר וזו
תנועה קטנה, שמחלבטת הרבה וחשוב במיוחד שיהיה לה ריכוז ישובים בנושא
החינוכי, ההרגשה שלי היא מאד חיובית ללכת לזה. אני יודע שיש תכנית
להקמת עיר בסביבה. עלי זה לא מקובל. יש לפאג"י גרעין, שגמר את
שרותו הצבאי ואנו יודעים שכאשר אנשים מתפזרים, אנו מאבדים אותם. הם
מוכנים להתישב אפילו באוהלים.

מר א. ביידץ:

אני לא נגד הקמת מבוא חורון ד', אך
 שזה לא יסגור את האפשרות להקמת מרכז
 עירוני באיזור בית חרון. כשם שקיימת החבורה של סטף, הפנינו בזמנו,
 לראש הממשלה הקודם, פניות של משקיעים יהודים מחו"ל, שהיו במקום
 ומוכנים להתישב שם בכספם וביוזמתם. למרות שזה מעבר לקו הירוק,
 יהודים אלה מוכנים להתישב שם, כי זה על ציר ירושלים - ת"א. אך
 הביורוקרטיה והסחבת שנמשכים שנים אינם תורמים לעידוד תופעה זו של
 עליה להתישבות של יהודים בעלי אמצעים מחו"ל.

לפיכך, אני מציע שיקוים דיון. יש גם

פניות של התעשייה האוירית ועובדי "אל-על" וזה יתן פתרון להקטין את
 הלחץ מאיזור גוש דן. אני מציע, לכן, שאיתור המקום לא יסגור את
 האופציה לישוב עירוני זה.

מר ר. וייץ:

אני תומך תמיכה מלאה בהצעת היו"ר, מכל
 הנימוקים שהעלה. אני שמח למסור לכם,
 שראיתי את הגרעין והוא עושה רושם מצוין. עלה בידי להתגבר על התנגדות
 קשה של קבוצת עולים מיוחדת במינה, אשר יושבת במאור מודיעין. זוהי
 קבוצה מארה"ב, שקשה לדעת אם תחזיק מעמד במקום, אך היא קבוצה מוזרה,
 מתלמידיו של הרב המרקד, שלמה קרליבך, אשר תומך בהם תמיכה מלאה.
 בראשם עומד פרופסור, רופא ידוע, שעזב כל דבר ויושב אתם. קשה לי
 לשפוט, אך הם איתנים בדעתם להשאר במקום ויש להם מספר די ניכר של
 עולים שיצטרפו אליהם. רצינו לקבל במבוא מודיעין מספר צא בתים עבור
 הגרעין שיעלה, על מנת שלא נצטרך להוציא כסף על דברי ביניים ולהתחיל
 לתכנן תכנון קבע, אך הקבוצה התנגדה לכך. אתמול היתה לי שיבה
 ארוכה אתם ובסופה סיכמנו, שהם כן מפרישים את הבתים וגם התנועה וגם
 הגרעין יצאו בסיפוק רב.

מר ר. וייץ:

למה שאמר אורי, אני מציע שהענין ידון
בוועדה המכינה. אני חושב, שאיתרנו את
המקום ולדעתי אין כל התנגשות. לא צריך לעכב את התכנון והביצוע של
חורון ד', אלא צריך להתחיל בכך מיד.

מר ש. רביד:

הנושא הובא הנה מפני שמתאם הפעולות
בשטחים דרש מאתנו, כשביקשנו להעמיד
לרשותנו את השטח, החלטה מפורשת של ועדת השרים, על מנת להורות לו
לתפוס את השטח. מדובר ב-300-400 דונם טרשים, שהם בבעלות נוכחים
ונפקדים. נציג המתאם בוועדה אמר שאולי תקום סערה, אך היא תהיה על
עצם הקמת הישוב ולא על הנושא הקרקעי. צריך לתת הוראה למתאם לתפוס
את השטח. הישוב מתוקצב כישוב לביצוע תשתית השנה וצריך לגשת לביצוע.

מר ש. אבני:

למעשה, יש החלטה, תוקצבו 8 מיליון ל"י
לתשתית ואינני חושב שיכולה להיות תופעה
של עיכוב בביצוע ע"י שיקולים אחרים.

היו"ר השר א. שרון:

מצאתי לנחוץ להביא זאת הנה שוב, בגלל
רגישות מיוחדת של הענין.

השר ג. פת:

אני, כמובן, תומך בהצעה. אני רק מבקש
שבנושא העיר בין רמאללה לירושלים, שיקחו

בחשבון גם את התכנון של גבעון.

נושא שני, שאני מבקש שהוועדה תתייחס אליו,

הוא הנושא התקציבי. אנו מדברים על תשתית ועל מבנים וצריך להתייחס גם
לנושא התקציבי.

נקיים דיון מיוחד, בו נציג את כל
הבעיה הכספית.

היו"ר השר א. שרון:

אנו חוזרים ומאשרים את החלטת ועדת

השרים מיום 19.4.77 ומטילים על משרד הבטחון לדאוג לתפיסת השטחים,
כפי שסוכם עוד ע"י הממשלה הקודמת.

מ ח ל י ט י מ:

בהתאם להחלטה מס' 580(הח/9) של הממשלה מיום י"ג באייר תשל"ז
(1.5.77), בדבר חרוון ד' - להטיל על משרד הבטחון לדאוג לתפיסת
השטחים לשם ביצוע ההחלטה הנ"ל.

הח/30 - צור נתן ב' - זרוז התהליכים המנהלתיים

הח/31 - מעמדו של הישוב אלון-מורה

אנו עולים צפונה, לאיזור אלון מורה

מר ח. צבן:

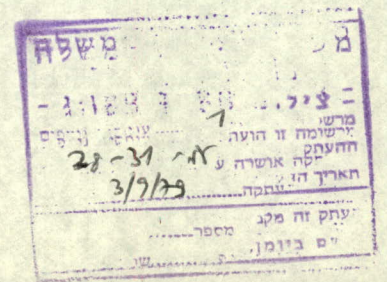
וצור נתן ב'. בישיבה האחרונה של ועדת

השרים, הוחלט להטיל על הרשות לתכנון להמליץ בפני הועדה מי יטפל
בישוב אלון מורה. ההצעה שלנו היא, שהחטיבה להתישבות של ההסתדרות
הציונית תקבל על עצמה את ריכוז הטיפול הקשור באלון מורה, במיקומו
הנוכחי.

יש הסכמה מלאה. קיבלנו על עצמנו את

מר ר. וייץ:

הטיפול.

מר ח. צבן: צור נתן ב' - זו היאחזות נח"ל מתוכננת

שהקמתה אושרה ע"י ועדת השרים הקודמת.

אין המחלקה להתישבות יכולה לבצע את מה שהיא צריכה, מאחר וחייבים לתפוס קרקעות וצריך לחזור ולהטיל על משרד הבטחון לעשות זאת.

מר ר. וייץ:

אני תומך בהצעה. זהו איזור רגיש ויש

שם חדירה מסוכנת וצריך בהחלט לצופף את

המקום. הייתי מבקש לעשות מאמצים מיוחדים לעשות זאת.

מר ש. רביד:

צור נתן ב' מיועדת להיאחזות נח"ל

והעיכובים הם עיכובים של ניירת ולא

עיכובים עקרוניים של החלטה.

היו"ר השר א. שרון:

יושב כאן האיש המוסמך מטעם מערכת הבטחון

ובידך הסמכויות להורות לכל הנוגעים בדבר.

מר ש. אבני:

לצור נתן ב' יש חקצוב לתשתית ולמעשה,

יכולנו כבר להיות בשלבים מתקדמים ביותר

ורק ענין הקרקעות מעכב.

יש לי שאלה לגבי אלון מורה. הבינוחי

את ההחלטה ואני מברך עליה. אני גם מברך על נכונות המחלקה להתישבות

לטפל בזה.

מר ר. ועיץ:

החטיבה להתישבות, ולא המחלקה להתישבות.

האויב שלנו יושב בווינגטון ואורב לאפשרות

להביא עלינו את אנשי מט ההכנסה האמריקאיים. אני נתון בין הפטיש והסדן

ומקפיד הכלית הקפדה. יש לנו שני ארגונים נפרדים ומערכת חשבונות נפרדת.

אנא, זה דבר קטן, אך הקפידו עליו. לא יכול ללכת כסף מהמגבית, מנוכה ממס הכנסה, מעבר לקו הירוק.

מר ש. אבני:

לא ברור לי אם פרוש ההחלטה שהישוב
נשאר במקומו הנוכחי, או שזה עדיין

פתוח לבדיקה.

מר ח. צבן:

החלטת ועדת השרים היתה, שכרגע הישוב
נשאר במקומו.

מר ש. אבני:

אין לראות בכך את מקום הקבע שלו?

היו"ר השר א. שרון:

באלון מורה יהיה ישוב קבע. יש בעיה
עם אנשי הישוב, אשר טוענים שהם יושבים
שם באופן זמני ופניהם צפונה-מזרחה ממקום זה. הם בהחלט מקבלים שמקום
זה יהיה ישוב קבע, אך שהוא יישוב ע"י אחרים. המלצתי להם להתישב
במקום ולבנות שם את ביתם.

נגענו היום בשורה ארוכה של נושאים,

שצריך לגשת ולטפל בהם.

מר ש. רביד:

פועל יוצא של כל ההחלטות האלה הוא,
שמה שהוטל עלינו היום יעשה. תוך שבועיים
נביא אומדן ראשוני של התקציב הדרוש, על מנת לפעול. כל זה מסתכם
במיליוני לירות.

מר ר. וייץ:

צריך להקדיש לכך דיון עם שר האוצר.

היו"ר השר א. שרון:

יש בעיה אחת מה אנו מודיעים לכלי
התקשורת בעקבות ישיבה זו. אני בעד
זה להנמיך את הפרופיל לגבי כל הנושאים.

אני מציע, שבנושא עיר הורדים נאמר,
שהענין הועבר לועדה, אשר תבחן את הנושא, חוץ בדיקת עמדת היוזמים
ועמדת הישובים בגליל, כשהמגמה היא להגביר את ההתישבות היהודית בגליל,
חוץ המנעות מפגיעה בהתישבות הקיימת.

לגבי הנושאים האחרים, אני לא מציע

לתת להם שום פרסום.

אני מברך מחדש על מה שהחלטנו, שהודעות
באות רק מהיו"ר. עמדתי בלחץ וכבר

מר ר. וייץ:

התיאשו ממני.

נודיע שנוסף לעיר הורדים דנו בישום
החלטות שנחקבלו כבר ע"י ממשלה קודמת.

היו"ר השר א. שרון:

מ ח ל י ט י ם:

צור נתן ב' - בהתאם להחלטה מס' 580 (הח/9) של הממשלה מיום י"ג
באייר תשל"ז (1.5.77), בדבר צור נתן ב' - לבקש ממשרד הבטחון להנחות
את מתאם הפעולה בשטחים לזרז את התהליכים המינהליים לשם ביצוע
ההחלטה הנ"ל.

אלון מורה - בהתאם להחלטות הממשלה מס' 835 (הח/20) מיום כ"ג באב
תשל"ז (7.8.77) ומס' 857 (הח/23) מיום ל' באב תשל"ז (14.8.77):
א. להכיר באלון מורה כישוב כפרי;

ב. החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית תטפל באלון מורה
כישוב לכל דבר.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ח